

Vammaisneuvosto 15.05.2024 § 39

§ 39

Vuoden 2025 järjestöavustusten valmistelun tilannekatsaus

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Hietala Kalle

Päätösehdotus

Vammaisneuvosto päättää antaa lausuntonsa Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnalle ehdotuksesta järjestöavustusten myöntämiseksi vuodelle 2025 alueen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Käsittely

Laatu- ja asiakasturvallisuuspäällikkö Janhunen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.39.

Käsittelyn aikana vammaisneuvosto esitti seuraavia huomioita:

- Avustusprosessi hankala erityisesti vapaaehtoisvoimin toimiville yhdistyksille
- Hyte ry:n teemaverkostoihin olisi tarvetta vammaisjärjestöille.
- huomioidaanko avustusprosessissa toisen viranomaistahon toimimattomuudet kuten palvelutietovarantoon liittyminen
- onko mietitty vaihtoehtoisia rahoituskanavia yhdistyksille
- Miksi yhdistyksen pitää liittyä lähellä.fi -palveluun
- Stea-avustukset lähtökohtaisesti valtakunnallisilla järjestöillä

Päätös

Vammaisneuvosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Laki hyvinvointialueesta (611/2021 §) sekä laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 §7) velvoittavat hyvinvointialuetta yhteistyöhön alueen yleishyödyllisten järjestöjen kanssa, muun muassa tukemalla hyvinvointia ja terveydenedistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä. Yleishyödylliset rekisteröidyt järjestöt, yhdistykset sekä säätiöt (jatkossa järjestöt) edistävät toimillaan Länsi-Uudenmaan asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä arjen turvallisuutta, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta sekä toimivat hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämistehtävässä kumppaneina.

Hyvinvointialueen järjestöavustukset ovat yksi hyvinvointialueen tavoista tukea järjestöjen toimintaedellytyksiä. Hyvinvointialue toteuttaa järjestöjen kanssa monipuolista kumppanuutta ja myöntää avustuksia tukemaan järjestön yleishyödyllistä toimintaa väestön hyvinvoinnin, terveyden edistämiseksi sekä osallisuuden ja arjen turvallisuuden kehittämiseksi. Tavoitteena vaikuttavuus, joka tukee sosiaali- ja terveystalveluiden ja pelastustoimen järjestämistehtävää hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden mukaisesti. Järjestöyhteistyötä toteutetaan monipuolisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella muun muassa teemaverkostoissa ja

tukemalla järjestöneuvottelukunnan käynnistymistä edistään järjestötoiminnan roolia HYTE-yhteistyössä.

Hyvinvointialueen Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta vastaa hallintosäännön mukaisesti järjestöavustusten myöntämisestä ja vahvistaa myöntämisperiaatteet. Hyvinvointialueen laatimat järjestöavustusten myöntämisperiaatteet vuodelle 2024 vahvistettiin Tulevaisuus – ja kehittämislautakunnassa 3.10.2023 §42. Päätöksellä vahvistettiin hyvinvointialueen myöntämien järjestöavustusten yleiset myöntämisen periaatteet, hyvinvointialueella käytössä olevat avustuslajit (kumppanuus- tai yleisavustus) sekä päätettiin päätöksentekoa tukeva suuntaa antava pisteytysjärjestelmän käyttöönotosta, jotka kunnat ja järjestöt lausunnoissaan kokivat toimiviksi. Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päätti hyvinvointialueen myöntämisperiaatteiden mukaisesti ensimmäiset avustuksensa 14.12.2023, jolloin yleisavustuksina myönnettiin yhteensä 363 150 euroa yhteensä 78 järjestölle sekä kumppanuusavustuksina 2 210 000 miljoonaa euroa yhteensä 23 järjestölle. Kehittämisavustuksia ei määrärahan puutteen vuoksi myönnetty lainkaan vuonna 2024.

Yleiset myöntämisperiaatteet linjaavat millaisten periaatteiden mukaisesti hyvinvointialue myöntää avustuksia. Myöntämisperiaatteet toimivat vähimmäisvaatimuksina, joiden edellytykset tulee täytyä avustusta myönnettäessä. Myöntämiskriteereihin ehdotetaan vuoden 2025 avustusten osalta muutamia vähäisiä muutoksia. Selkein muutos on hyvinvointialueen perustehtävää tukeva hyvinvointia ja terveyttä edistävän toiminnan kuvaaminen myöntämisperusteissa, päätetyn alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteiden mukaisesti koko alueen väestö ja sen monimuotoisuus huomioiden. Hyvinvointisuunnitelma vahvistettiin 13.2.2024 aluevaltuustossa ohjamaan alueellista hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen yhteistyötä.

Vuoden 2025 avustuslajeiksi ehdotetaan kolme avustuslajia; yleisavustus, kumppanuusavustus ja kehittämisavustus. Lautakunnalle ehdotettava kokonaisuus sisältää avustuksiin liittyvän määräraha allokation, josta se käy lähetekeskustelun ja antaa evästyksiä valmisteluun. Pisteytysjärjestelmässä painotettavat kriteerit ehdotetaan lautakunnalle annettavassa ehdotuksessa pidettävän ennallaan. Pisteytys painottaa hyvinvointialueen laajuudessa tapahtuvaa väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sen yhteistyötä ja viestintää parantaen asukkaiden hyte-palveluiden saavutettavuutta.

Hakuprosessia kehitetään tehostamalla viestintää, järjestämällä alueellisia informaatiotilaisuuksia yhteistyössä halukkaiden kuntien ja järjestöjen kanssa. Sähköistä hakemista kehitetään ja sujuvoitetaan sekä testausta lisätään järjestelmämuutosten toteuduttua. Järjestelmään toteutettu tietosuoja-auditointi sekä monipalvelin ympäristön muuttaminen hyvinvointialueen palvelimelle parantavat luotettavuutta. Liitteiden määrä säilytetään ennallaan, jotta hyvinvointialueella on käytettävissä riittävät tiedot päätöksenteon tueksi. Osana vastuullista ja hyvää hallintotapaa lisätään hakemustietojen julkisuus sekä sähköisen tiedoksiannon suostumus. Paperisena toimitetut hakemukset ohjataan asiointipalveluiden vastaanotettavaksi ja syötetään järjestelmään myöhempää käsittelyä varten.

Hyvinvointialue käyttää järjestöavustusten myöntämiseen vuodelle 2025 aluevaltuuston hyväksymän vuodelle 2025 vahvistettavan talousarvion enimmäismäärärahan mukaisesti. Hyvinvointialue käyttää aina

harkintaansa myöntäessään järjestöavustuksia ja arvioi omien päätöstensä hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia.

Vammaisneuvostolta pyydetään lausunto Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnalle ehdotuksesta järjestöavustusten myöntämiseksi vuodelle 2025, alueen väestön hyvinvointia ja terveyttä edistävän järjestötoiminnan tukemiseksi. Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta käsittelee lausunnon osana avustusten myöntämistä elokuun kokouksessa. Lausunnon antamisessa pyydetään huomioimaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja tavoitteet.

Liitteet

Oheismateriaali

- Luonnos järjestöavustusten pisteytysjärjestelmästä vuodelle 2025
- Luonnos järjestöavustusten myöntämisperiaatteista vuodelle 2025
- Luonnos järjestöavustusten avustuslajeista 2025
- Järjestöavustukset 2025

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria